

Ríkislögmaður

01 271

Ársreikningur 2022

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Ríkislögmaður
kt. 600186-1759
Hverfisgötu 6, 150 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Ríkislögmaður er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem var stofna með lögum nr. 51/1985 um ríkislögmann.

Ríkislögmaður heyrir undir stjórnarráðið og er skipaður af forsætisráðherra til fimm ára í senn. Helstu verkefni embættisins eru rekstur dómsmála fyrir ríkið og stofnanir þess. Er þar aðallega um að ræða vörn einkamála á öllum dómstigum og fyrir Félagsdómi. Ríkislögmaður annast einnig sókn þeirra mála sem ríkið höfðar á hendur öðrum. Þá er ríkislögmaður í fyrrisvari fyrir íslenska ríkið hjá Mannréttindadómstól Evrópu og fer með mál fyrir EFTA-dómstólnum.

Ríkislögmaður fer einnig með uppgjör bótakrafna sem beint er að ríkinu. Auk þess geta ráðherrar óskað lögfræðilegs álits hans um einstök málefni og aðstoðar við vandasama samningagerð.

Utan starfssviðs ríkislögmans falla dómsmál sem ríkisbankar eða fjárfestingalánasjóðir í eigu ríkisins eiga aðild að. Ennfremur dómsmál til innheimtu opinberra gjalda, orlofsfjár, viðskiptakrafna eða hliðstæðra krafna nema ráðherra, sem hlut á að máli, óski atbeina ríkislögmans við meðferð einstakra mála.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnavið 9 og málaflokk 30 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2022 var ársveltan kr. 337,0 milljónir og afkoma kr. 17,9 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -4,1 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 23,5 milljónir.

Starfsemi stofnunarinnar á árinu 2022 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáráskilögum fyrir árið 2022.

Það er álit mitt að ársreikningur 2022 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Ríkislögmans í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Ríkislögmans fyrir árið 2022 með rafrænni undirritun sinni.

Fanney Rós Þorsteinsdóttir,
ríkislögmaður

Yfirlit um afkomu ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	323.400.000	256.700.000
Seld þjónusta		13.149.124	22.606.369
Framlög og ýmsar tekjur		0	5.742.544
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	464.658	546.700
Tekjur samtals		337.013.782	285.595.613
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	3	241.615.508	236.672.021
Annar rekstrarkostnaður	4	77.003.232	62.681.195
Afskriftir	5	464.658	546.700
Gjöld samtals		319.083.398	299.899.916
Afkoma fyrir fjármagnsliði		17.930.384	(14.304.303)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(2.153)	(9.888)
		(2.153)	(9.888)
Afkoma ársins		17.928.231	(14.314.191)

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	6		
Áhöld, tæki og búnaður		3.822.467	2.261.289
Aðrar eignir		290.950	290.950
Fastafjármunir samtals		<u>4.113.417</u>	<u>2.552.239</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	7	18.250.000	20.335.000
Tengdir aðilar	8	301.692	0
Handbært fé		856.300	1.261.697
Veltufjármunir samtals		<u>19.407.992</u>	<u>21.596.697</u>
Eignir samtals		<u>23.521.409</u>	<u>24.148.936</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	9		
Hrein eign		(4.144.236)	(22.072.467)
Eigið fé samtals		<u>(4.144.236)</u>	<u>(22.072.467)</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	8	12.988.354	11.428.507
Viðskiptaskuldir		3.049.092	1.669.486
Ýmsar skammtímaskuldir	10	9.914.623	31.245.176
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	11	1.713.576	1.878.234
		<u>27.665.645</u>	<u>46.221.403</u>
Skuldir samtals		<u>27.665.645</u>	<u>46.221.403</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>23.521.409</u>	<u>24.148.936</u>
Aðrar upplýsingar	12		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		17.928.231	(14.314.191)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	5	464.658	546.700
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(464.658)	(546.700)
		<u>17.928.231</u>	<u>(14.314.191)</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		2.085.000	(2.965.000)
Tengdir aðilar		(467.681)	11.960.633
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		(19.950.947)	5.125.800
		<u>(18.333.628)</u>	<u>14.121.433</u>
		<u>(405.397)</u>	<u>(192.758)</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	6	(2.025.836)	(85.373)
		<u>(2.025.836)</u>	<u>(85.373)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		1.725.836	0
Fjárfestingarframlag		300.000	85.373
		<u>2.025.836</u>	<u>85.373</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(405.397)	(192.758)
		<u>1.261.697</u>	<u>1.454.455</u>
		<u>856.300</u>	<u>1.261.697</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluþegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2022	2021
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	323.400.000	256.700.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	464.658	546.700
	<u>323.864.658</u>	<u>257.246.700</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	321.200.000	0	0	321.200.000
Launabætur	2.200.000	0	0	2.200.000
Fjárveiting til tekna	323.400.000	0	0	323.400.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(305.471.769)	0	0	(305.471.769)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	17.928.231	0	0	17.928.231

	2022	2021
3 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður		
Laun	197.971.148	189.536.926
Orlof, breyting	(2.028.342)	5.409.595
Launatengd gjöld	44.406.619	41.348.680
Starfsmannakostnaður	1.266.083	376.820
	<u>241.615.508</u>	<u>236.672.021</u>

Meðalfjöldi stöðugilda	12,1	12,3

	2022	2021
4 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	487.483	662.273
Byggingarvörur, almennar	15.420	0
Tæki og búnaður til innréttinga	1.032.803	90.670
Ýmis tæki og áhöld	804.213	412.004
Orkugjafir	146.146	161.444
Matvæli	946.953	664.687
Almennar rekstrarvörur	314.607	68.184
Vörukaup, almenn	<u>3.747.625</u>	<u>2.059.262</u>
Ýmsar sérgreindar vörur	1.770	19.623
Vörukaup, sérgreind	<u>1.770</u>	<u>19.623</u>
Fundir, námskeið, risna	860.432	708.371
Ferðir, upphald	1.035.274	0
Akstur	177.186	54.857
Sérfræðipjónusta	20.824.037	26.034.387
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	12.185	12.600
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	834.913	12.591
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	5.229.352	2.717.311
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðipjónusta	<u>28.973.379</u>	<u>29.540.117</u>

Skýringar

	2022	2021	
4 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)			
Samningsbundin kaup og leiga	1.394.592	1.272.730	
Afnotagjöld	2.340.130	2.718.428	
Leigugjöld	12.598.045	11.009.270	
Notkun véla og flutningatækja	976.100	0	
Verkkaup	20.102.791	1.270.237	
Kostnaðarhlutdeild	3.283.800	9.466.528	
Tapaðar kröfur	3.585.000	5.325.000	
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	44.280.458	31.062.193	
Annar rekstrarkostnaður samtals	77.003.232	62.681.195	
5 Afskriftir			
Áhöld, tæki og búnaður	464.658	546.700	
	464.658	546.700	
	31.12.2022	31.12.2021	
6 Varanlegir rekstrarfjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:			
Áhöld, tæki og búnaður	3.822.467	2.261.289	
Aðrar eignir	290.950	290.950	
	4.113.417	2.552.239	
Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2022:			
	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2022	7.045.919	290.950	7.336.869
Viðbætur á árinu	2.025.836	0	2.025.836
	9.071.755	290.950	9.362.705
Afskriftir 01.01.2022	4.784.630	0	4.784.630
Afskrift ársins	464.658	0	464.658
	5.249.288	0	5.249.288
Staða 31.12.2022	3.822.467	290.950	4.113.417
7 Viðskiptakröfur			
Viðskiptakröfur	35.034.725	33.534.725	
- Niðurfærsla vegna tapsáhættu	(16.784.725)	(13.199.725)	
	18.250.000	20.335.000	

Skýringar

31.12.2022 31.12.2021

8 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	301.692	0
	<u>301.692</u>	<u>0</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	12.345.706	11.403.913
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	642.648	24.594
	<u>12.988.354</u>	<u>11.428.507</u>

9 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

31.12.2022 31.12.2021

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	(22.072.467)	(7.758.276)
Afkoma ársins	17.928.231	(14.314.191)
Jöfnuður 31.12.	<u>(4.144.236)</u>	<u>(22.072.467)</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

31.12.2022 31.12.2021

10 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	9.914.623	31.245.176
	<u>9.914.623</u>	<u>31.245.176</u>

Skýringar

11 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2022	31.12.2021
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	4.113.417	2.552.239
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað til fjárfestinga)	(2.399.841)	(674.005)
	<u>1.713.576</u>	<u>1.878.234</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2022	2.552.239	(674.005)	1.878.234
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	300.000	300.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	2.025.836	(2.025.836)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(464.658)	0	(464.658)
	<u>4.113.417</u>	<u>(2.399.841)</u>	<u>1.713.576</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2022 munu kr. 0,6 milljónir koma til tekna á árinu 2023.

12 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningur

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samning um húsnæði til ársloka 2025 og þjónustusamninga um rekstur. Árlegar greiðslu vegna húsaleigu nema kr. 17,4 milljónum og vegna rekstrarsamninga kr. 1,3 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2022.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.